

SAKSGANG		
Styre, utval, komite m.m.	Møtedato	Saksnr
MULTEK-utvalet	04.02.2016	016/16
MULTEK-utvalet	09.02.2016	031/16
Kommunestyret	22.02.2016	019/16

Avgjerd av: Kommunestyret Saksbehandlar: Anders Nystuen	Objekt: Arkiv: S11	Arkivsaknr.: 16/59-2
--	-------------------------------------	--------------------------------

Uttale til konsesjonssøknad - Langedalselva kraftverk

Vedlegg:

Dok.nr   Tittel på vedlegg
264890   Oversiktskart Langedalselva

Oppsummering:

Det er ei nasjonal målsetting å auke produksjonen av fornybar energi. Gloppen kommune har naturressursar som kan utnyttast med moderate naturinngrep, og har så langt sett positivt på dei fleste prosjekta som har vore sendt på høyring.

Rådmannen ser ei utbygging av Langedalselva som lite konfliktfylt, men meiner ein utbyggingskostnad på 3,35 kr/kWh er noko høg sett i forhold til dagens låge kraftprisar.

Bakgrunn for saka:

NVE har lagt konsesjonssøknad frå Moane Kraft AS ut til offentleg gjennomsyn med merknadsfrist 18.03.2016.

Saksutgreiing:

Det søkjast konsesjon for utbygging av Langedalselva kraftverk i Ryggvassdraget. Utbygginga er planlagt i regi av grunneigaranes eige aksjeselskap Moane Kraft AS. Ryggvassdraget er eit verna vassdrag i henhold til Verneplan IV frå 1993, og Stortinget vedtok i 2004 lov som opnar opp for å søkje konsesjon for kraftverk med effekt inntil 1 MW i verna vassdrag. Det er allereie gjeve konsesjon for utbygging av Breidalselva, sideelva som renner ut i Langedalselva.

Langedalselva kraftverk vil nytte eit fall på 283 m i elva med inntak på kote 375 og kraftstasjon på kote 92. Inntaket er tenkt bygd med ein 1 meter høg overløpsterskel i betong tvers over elva med ein lengde på om lag 15 meter. Elva blir leia inn i ein 3 meter djup og om lag 10 meter lang inntaksgrop langs elvebredda framfor inntakskonstruksjonen. Inntaket vil vere ein kasseforma betongkonstruksjon som stort sett ligg under terrengnivå.

Frå inntaket blir vatnet ført gjennom eit 1970 m langt nedgraven røyr med diameter 0,6 m. Rørgatetraseen vil følgje skråninga mellom skogsbilvegen og elva ca. 600 m før den går over ein strekning på ca. 450 m og kryssar over ein morenerygg og eit lite dalsøkk for så å krysse Langedalsvegen ca. 1050 m frå inntaket. Herifrå går traseen i relativt slakt og opent skogsterreng ned til stasjonstomta. Røyrret er planlagt med ein overfyllingshøgde på ca. 1,0 –

1,5 m. Bearbeidd breidde på traseen vil verte begrensa til ca. 20 m. Opphavleg vegetasjonsdekke over røyrtraseen vil verte forsøkt lagt til sides og tilbake igjen for å sikre rask revegetering.

Kraftstasjonen plasserast like oppstrøms for Mogjølet ved elvebredda til Langedalselva med avløp på kote 92. Ved elvebredda er det eit tilnærma flatt areal som gjev plass til stasjonsbygningen og avløpet. Kraftverket vil ha ein installert effekt på 0,99 MW med ein stipulert årleg produksjon på 6,3 GWh. Fordelinga er fortrinnsvis på 3,2 GWh om vinteren i perioden 1/10 – 30/4 og på 3,1 GWh i perioden 1/5 – 30/9 om sommaren. Det er planlagt ein minste slukeevne på 47 l/s og ein maksimal slukeevne på 470 l/s. Minstevassføringa er planlagt å vere på 50 l/s gjennom heile året.

Det er planlagt å opparbeide ein 50 m tilkomstveg frå skogsbilvegen til inntaket. I tillegg må det opparbeidast ein 50 m tilkomstveg frå eksisterande veg ned til elveleiet og stasjonstomta. Arbeid med røyr gata vil ikkje krevje spesielle tilkomstvegar utover dei allereie eksisterande traktorvegane i området. Det vil heller ikkje vere behov for større massetak eller deponi. Tilknyttinga til nettet er planlagt med ca. 600 m 22 kV jordkabel til mast ved Loggane.

Økonomiske konsekvensar for kommunen:

Utbyggingskostnadene er kalkulert til 21,1 mill. som tilsvarar ein utbyggingspris på 3,35 kr/kWh. Tiltaket er forutsett å styrkje det lokale næringsgrunnlaget og bidra til å oppretthalde busetting og lokal aktivitet. Det er forventa at tiltaket vil bidra til positive samfunnsøkonomiske verknader både lokalt og sentralt.

Rådmannen si vurdering:

Kommunestyret har vedteke følgjande retningslinjer for kommunen si behandling av søknader om småkraftverk:

Gloppen kommunestyre er positive til at det kan byggast ut småkraftverk i kommunen. Før kommunestyret tek avgjer til den einskilde søknad skal kommunestyret vurdere:

- Visuelt inntrykk etter utbygging
- Innverknad på det tradisjonelle landbruket (resipient, flaum m m)
- Tilhøvet til anna næring (t. d turistnæring, utmarksnæring)
- Naturinngrep ved utbygging
- Den samla utbygging i området
- Kraftlineføring
- Kor stor del av vassdraget som er tenkt utnytta
- Økonomi
- Eigarskap

Det vil normalt ikkje bli tilrådd utbygging i område som det allereie er lagt vernerestriksjonar på.

1. Visuelt inntrykk etter utbygging

Tiltaket vil ha relativt beskjedne inntakskonstruksjonar, ein kraftstasjonsbygning i tradisjonell byggestil og med terrenginngrep i røyrtraseen som vil vere mest synlege i anleggsperioden og nokre år framover. I tillegg vil det vere noko redusert vassføring på den berørte elvestrekninga frå inntaket ned til avløpet ved stasjonen.

Inntakskonstruksjonen med terskelbasseng vil vere synleg frå turstien og Stokkebruna som går over elva ca. 100 m oppstrøms frå inntaket. Frå skogsbilvegen vil det vere minimalt med innsyn. Elvestrekninga som er berørt av tiltaket går i eit elvegjøl med

skogsterreng. Dette terrenget er ikkje mykje nytta av omsyn til friluftsiinteressar, då dei fleste brukar skogsbilvegen som tilkomst og utgangspunkt for friluftsliv innover Langedalsvatnet. Slik rådmannen ser det vil ikkje endra visuelt inntrykk vere ein avgjerande faktor i denne saka.

2. Innverknad på det tradisjonelle landbruket (resipient, flaum m.m.)

Utbygginga vil i liten grad ha innverknad på det tradisjonelle landbruket. Frå inntaket vil rørgata stort sett passere skogsområde og utmark i stadvis ulendt terreng på sin veg ned til kraftstasjonen.

Tilkomst til kraftstasjon har behov for opparbeiding av ca. 50 m veg frå eksisterande tilkomstveg til gardsbruka ved Moane. Dyrka mark vert ikkje berørt som følgje av dette. Rådmannen vurderer at vegen ikkje vil kome i konflikt med landbruket i dette området.

Kraftstasjonen har ein planlagt plassering nede ved elvebredda. I søknaden kjem det fram at dei skal plastre elvekanten rundt stasjonsbygningen. Av omsyn til stasjonens plassering nede ved elva er det grunn til å tru at den bør sikrast med ein tilstrekkeleg god forankring, slik at bygningen vil kunne stå i mot påkjenningar ved flom eller ved eit eventuelt røyrbrudd i vassvegen.

3. Tilhøve til anna næring (turisme, utmarksnæring)

Utløpet av Langedalsvatnet som renn ut i Langedalselva er ein av innfallsportane til Naustdal – Gjengedal landskapsvernområde. Inntaket til kraftverket vil ikkje ligge innanfor dette verneområdet. Det er vanskeleg å sjå for seg at tiltaket skulle kunne ha negativ innverknad på turisme eller anna næring knytt til utmark generelt eller spesielt til verneområdet. Derimot kan auka økonomisk handlefridom for grunneigarane om mogleg føre til auka satsing på alternativ næring i bygda. Det kjem fram av søknaden at inntektene frå kraftverket kan bidra til å opne eit nytt aktivitets- og reiselivsrelatert næringsgrunnlag for det lokale landbruket i framtida.

4. Naturinngrep

Frå inntaket følgjer rørgata ein skråning mellom skogsbilvegen og elva ca. 600 meter før den går over eit beiteområde med morenerygg og ned eit bratt dalsøkk før den kryssar skogsbilvegen ca. 1050 frå inntaket. Herifrå går traseen i noko meir slakare og opent skogsterreng ned til kraftstasjonen. I konsesjonssøknaden er det nemnt at det i forbindelse med opparbeiding av rørgata ikkje vil vere behov fleire tilkomstveggar utover dei allereie etablerte traktorvegane i området. I deler av traseen er det stadvis vanskeleg og bratt terreng som skrånar frå skogsbilvegen og ned mot elva. Det kan tenkast at arbeidet med rørgata vil føre til noko større naturinngrep i visse områder enn det som er nemnt i søknaden. Samstundes er det ikkje registrert særleg verdifull natur her, og naturinngrepet vil bli synleg i eit avgrensa område. Elles går det fram av søknaden at opphavleg vegetasjonsdekke skal leggjast tilbake for å sikre rask reetablering av tilnærma same type vegetasjonsmiljø som før.

5. Samla utbygging i området

NVE har sendt ut fleire sakar på høyring samtidig. Sakane gjeld søknad om konsesjon for bygging av tolv småkraftverk og opprusting/utviding av tre eksisterande kraftverk i Gloppen kommune.

I same område på sørsida av Gloppefjorden er det gjeve konsesjon for utbygging av Breidalselva, som er ein sideelv som munnar ut i Langedalselva. Moane Kraft AS er også tiltakshavar for Breidalselva minikraftverk som fekk løyve til utbygging i 2009. I

konsesjonssøknad for Langedalselva kraftverk opplysar dei at det vil bli tilrettelagt for ein felles tilknytning til 22 kV linjenettet med Breidalselva kraftverk. Langedalselva kraftstasjon er også planlagt rett ovanfor kraftstasjon til Breidalselva, på kvar sin side av elva.

I tillegg er det i samband med nåverande høyringspakke søkt konsesjon for utnytting av Traudalselva, som også har sitt utløp til Ryggvassdraget like nedstrøms for planlagt kraftstasjon til Breidalselva og Langedalselva ved Mogjølet.

NVE har opna for bygging av mikro- og minikraftverk i verna vassdrag med installert effekt under 1 MW under føresetnad at utbygginga ikkje kjem i konflikt med verneverdiane. I Ryggelva er verneverdiane knytt til kvartærgeologi, landskapsformer og kulturminner. NVE har vurdert at Breidalselva kraftverk ikkje kjem til å påverke verneverdiane nemneverdig ettersom fråføring av vatn og andre inngrep medfører små verknader for naturmiljø, landskap og kulturminner. Det er no søkt om konsesjon for tre greinar av Ryggelva totalt, kor det allereie er gjeve løyve for utbygging av Breidalselva.

6. Kraftlineføring

Kabel frå stasjonen til næraste eksisterande høgspenning vil bli lagt i jord. Denne kabeltraseen vil ikkje vere synleg i landskapet etter revegetering. Elles er det planlagt å samordne grøftetrase og tilknytning saman med Breidalselva kraftverk.

7. Kor stor del av vassdraget som er tenkt utnytta

Det er planlagt å sleppe ein minstevassføring på 50 l/s gjennom heile året, tilsvarande alminnelig lågvassføring i elva som er på 54 l/s. Det planleggast å dimensjonere ein maks slukeevne på 470 l/s og ein minste slukeevne på 47 l/s. Som følge av dette vil kraftverket vere ute av drift og alt vatn renne i elva når vassføringa er under 97 l/s gjennom heile året. Slukeevna er satt til dette nivået av omsyn til at vassdraget er verna, og er såleis framstilt som eit avbøtande tiltak i søknaden. Den planlagde utbygginga utnyttar 30 % av medelvassføringa i elva.

Utbygginga vil føre til ein redusert vassføring på om lag 2 km lang elvestrekning. Strekninga som vert omfatta av tiltaket har ikkje ein særleg profilert plassering i landskapet og går i eit elvegjøl gjennom skogsterreng med gran, furu og bjørkeskog. Ut frå utredningane som ligg ved søknaden er det ikkje forventa at tiltaket vil medføre nemneverdige negative konsekvensar verken for verneverdiane, anadrom strekning eller pattedyr og fugl innafor avgrensa viltlokalitet. Rådmannen meiner planane er ei grei avveging mellom utbyggings- og miljøinteresser.

8. Økonomi

Ein utbyggingspris på 3,35 kr/kWh er noko høg, men burde vere tilstrekkeleg for god økonomi i prosjektet. Til samanlikning har Breidalselva kraftverk ein tilsvarande utbyggingskostnad. Dei har no starta opp arbeidet med utbygging. Det bør også nemnast at kraftprisene har vore stabilt låge i 2015, og prognosane for 2016 er forventa å ligge på same nivå. Dersom eigarane ikkje har tilstrekkeleg med eigekapital inn i prosjektet, vil det kunne vere noko risiko involvert av omsyn til inntjening på kraftverket.

9. Eigarskap

Tiltakshavar er Moane Kraft AS, som er eit aksjeselskap stifta av dei 13 grunneigarane med fallrettar i området.

Rådmannen meiner utbygging av Langedalselva er lite problematisk i forhold til dei kriterie kommunestyret har vedteke skal leggast til grunn for kraftutbyggingsaker. Det kan diskuterast om ein utbyggingspris på 3,35 kr/kWh vil kunne representere noko risiko med tanke på dagens låge kraftprisar.

RÅDMANNEN SI TILRÅDING:

Gloppen kommunestyre har ikkje vesentlege innvendingar mot at det vert gjeve konsesjon til Moane Kraft AS for bygging av Langedalselva kraftverk. Utbyggingskostnaden på 3,35 kr/kWh er noko høg, og kommunestyret oppmodar utbyggar til å tenkje nøye gjennom om prosjektet av omsyn til økonomi er fornuftig å gjennomføre.

04.02.2016 MULTEK-UTVALET

016/16 VEDTAK:

Saka blir utsett til nytt møte den 9. februar 2016.

Vedtaket var samrøystes.

09.02.2016 MULTEK-UTVALET

Framlegg frå **Mariel Eikeset Koren (MDG)**:

Gloppen kommunestyre viser til rådmannen si tilråding om utbygging i verna vassdrag, og rår NVE til å ikkje gje konsesjon.

Framlegget fekk ei røyst og fall.

Framlegg frå **Arnar Kvernevik (Ap)**:

Gloppen kommunestyret har ikkje innvendingar mot at det vert gjeve konsesjon for bygging av Langedalselva kraftverk.

Framlegget vart vedteke med seks røyster.

031/16 VEDTAK:

Framlegget frå Arnar Kvernevik vart innstilt mot ei røyst.

22.02.2016 KOMMUNESTYRET

Framlegg frå **Mariel Eikeset Koren (MDG)**:

Gloppen kommunestyre viser til rådmannen si saksutgreiing, men meiner utbygging av Langedalselva kraftverk ikkje vil utløyse store samfunnsmessige gevinstar som veg opp for nedbygginga av urøyvd natur. Kommunestyret rår mot å gje konsesjon for

bygging av Langedalselva kraftverk, på grunn av dei inngrepa i verna vassdrag dette vil medføre.

Det vart røysta slik:

1. Framlegget frå Mariel Eikeset Koren, som fekk ei røyst
2. MULTEK-utvalet si innstilling, som fekk 26 røyster.

019/16 VEDTAK:

Gloppen kommunestyret har ikkje innvendingar mot at det vert gjeve konsesjon for bygging av Langedalselva kraftverk.

Vedtaket vart gjort mot ei røyst.